

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ ΓΙΟΥΛΗ ΤΣΑΚΑΛΟΥ

Κυρία Μαντά την Ανοιξη του 2011 εκδόθηκε από τις εκδόσεις Ψυχογιός το βιβλίο σας "Χωρίς χειροκρότημα". Έχουν περάσει κάποιοι μήνες από τότε και η πορεία του ήταν βεβαίως πολύ καλή και αναμενόμενη. Σε εασάς όμως τι συναισθήματα δημιουργήσει και γενικά όταν έργο σας γίνεται βιβλίο και αγγίζεται τόσο πολύ από τούς αναγνώστες. Εσείς ως η Δημιουργός του τι συναισθήματα έχετε;

Όταν ένα βιβλίο μου βγαίνει στις προθήκες έχω αγωνία για το πώς θα το υποδεχτεί το κοινό, τότε το συνειδητοποιώ, γιατί όσο γράφω είμαι εγώ και οι ήρες μου μόνο. Όταν αρχίσουν οι πρώτες αντιρράσεις το μόνο συναίσθημα που με τηλημυρίζει είναι η ικανοποίηση γιατί άλλο ένα πνευματικό παιδί μου, έμαθε να περπάτα και να συναναστρέφεται με τους ανθρώπους!

Πριν από το "Χωρίς χειροκρότημα" έχετε καθηλώσει με την γραφή σας χιλιάδες αναγνώστες. Μπορείτε να μας πείτε πώς προέκυψε η Συγγραφή βιβλίων; Κάθε βιβλίο σας είναι ένας θησαυρός συναισθήματων, εικόνων και χαρακτήρων. Από πού αντλείτε όλες αυτές τις ιδέες;

Φέτος, με το νέο συμβόλαιο στις εκδόσεις Ψυχογιός έκανε μια άθροιστη των βιβλίων μου που έχουν πουλήθει στα πέντε χρόνια της θαυμάσιας αυτής συνεργασίας και ο αριθμός ξεπέρασε τις 851.000 αντίτυπα. Ούτε ποτέ τα φαντάζουμεν όταν στην Τετάρτη Δημοτικού, έγραψα το πρώτο μου παιδικό τηραμιό, όπου μου πέτρασε από το μωρό δόταν στην εφηβεία μου, έγραφα το ένα διηγήμα μετά το άλλο. Και αργότερα σαν ενήλικη που έγραφα πάντα δεν φανταζόμουν την εξέλιξη η οποία και δεν θα προέκυπτε αν ο άντρας μου δεν έπαιρνε την πρωτοβουλία να στραφεί σε εκδότες. Οι ιδέες τώρα είναι κρυμμένες... Παντού! Σ' ένα τραγούδι, σε μια συζήτηση, σε μια ειδήση, ακόμα και σ' ένα πρόσωπο που θα μου δώσει την ιδέα για φιάλες κάτι κανούριο....

Όταν ξεκινάτε ένα έργο έχετε από πριν στο μωρό σας ολόκληρωμένη όλη την εικόνα του έργου σας, η έχετε έναν σκελετό που σιγά σιγά πλέκετε την υπόθεση;

Όταν ένα βιβλίο ξεκινάει πρωτίστως στο μωρό μου, είναι σκόπτεις εικόνες, συζητήσεις ολόκληρες και μάφα, αλλά τίποτα οριστικό. Υπάρχει (συνήθως) ο κεντρικός χαρακτήρας και γύρω του αρχίζει σιγά σιγά να σχηματίζεται η υπόθεση, αλλά όλα αυτά στο μωρό μου και μόνο. Όταν όλα αριμάσουν ξέρω πότε είναι η ώρα να καθίσω

ΛΕΝΑ ΜΑΝΤΑ: “ΜΕΤΑΝΙΩΝΩ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΚΑΝΑ ΚΙ ΆΛΛΑ ΠΑΙΔΙΑ”

Η πετυχημένη συγγραφέας Λένα Μαντά μίλησε για τον εαυτό της, τα βιβλία της και άλλα πολλά.

και ν' αρχίσω να γεμίζω την μια σελίδα μετά την άλλη. Το απρόσιμο που συνήθως εμπειρέχει ανατρόπες, έρχεται κατά την διάρκεια της συγγραφής, δεν είναι ποτέ προσχεδιασμένο. Είναι μια περίεργη διέργασία που όσο και αν προσπαθήσω δεν εξηγείται με λίγες λέξεις.

Είστε μια γυναίκα, σαύνγος, μητέρα εργαζόμενη αλλά και Συγγραφέας. Όλες αυτές οι ιδιότητες πόσο μπορούν να συμβαδίσουν δεδομένου πως η Συγγραφή πρέπει να σας αποστά πολύ χρόνο από την ζωή σας;

Σαφώς και πρέπει να συγδυαστούν όλα αυτά, σαφέστερα είναι κάποιες στιγμές δύσκολα, αλλά επειδή αγαπά πολύ αυτό που κάνω χωρίς να θέλω να υστερήσω την παρουσία μου από την οικογένεια που είναι η προτεραιότητά μου, εκείνο που πάει στην άκρη χωρίς να βαρύγκωμά είναι η έκεινή μας και ούποντος μως. Θα ήταν όμως ανόρθιο να παραπονεθώ, όταν χιλιάδες γυναίκες κάνουν πολύ πιο κουραστική δουλειά, συνδυάζοντας σπίτι και οικογένεια. Η γυναίκα στις μέρες μας είναι ο... μάγος της καθημερινότητας!

Η Συγγραφή ενός βιβλίου από γυναίκην θέλει χρόνο για να πάρει μορφή στο μιαλό των Συγγραφέας και χρόνο για να υλοποιηθεί. Εσείς με την εμπειρία που ήδη έχετε πόσο χρόνο νομίζετε πως χρειάζεται η Συγγραφή ενός αξιόλογου βιβλίου;

Εξαρτάται από βιβλίο και μιλώ πάντα για μένα. Αν ένα βιβλίο θέλει ώρες ερευνών σε βιβλία, διάδικτο, έχει ιστορικές αναδρομές, απαιτεί περισσότερο χρόνο. Ένα βιβλίο ακόμα που είναι πιο δύσκολο με την έννοια ότι με ταλαπωρεί ο ήρωας ή η πρωΐα με τις επιτολές τους, τότε με καθιυτερεί. Σε γενικές γραμμές όμως και δεδομένου ότι δεν εργάζομαι, μετά σε 9-10 μήνες, έχει ολοκληρωθεί

Έχετε χρόνο μέσα στις τόσες δραστηριότητες σας να τον αφερώσετε στον εαυτό σας και συνήθως τι είναι αυτό που σας ξεκουράζει;

Είναι πολλοί οι.... αντιπεριστασμοί που τους έχω ανάγκη μετά από την συναισθηματική φόρτωση μιας μέρας μπροστά στον υπολογιστή. Συνήθως είναι το κέντημα που βοηθά στην ψυχική μου ηρεμία. Επειτα με τον άντρα μου μας αρέσει το θέατρο και έχουμε γύρω μας καλούς και αγαπημένους φίλους που

αγαπάμε και βλέπουμε συχνά. Δεν φαντάζεστε πι... ψυχοθεραπεία προσφέρουν μερικές ώρες με κρασάκι και χαλαρή κουβεντούλα!

Όταν τελειώνετε την συγγραφή ενός βιβλίου σας, ποιο είναι το πρώτο άτομο που εμπιστεύεστε, ώστε να έχετε μια καθαρή εικόνα που θα πιθανόν να το αντιμετωπίσει ο εκδότης σας αλλά κυρίως το κοινό;

Κατά τη διάρκεια της συγγραφής ο άντρας μου κυρίως διαβάζει κάθε βράδη την δουλειά της ημέρας. Αμέσως μετά σειρά έχει η μητέρα μου και ο γιος μου και οταν το βιβλίο ολοκληρωθεί υπάρχει ένα άτομο στον συγγενικό μου περιβάλλον, που η ματιά του για κάθε βιβλίο κρίνεται... απαραίτητη! Οι παραπρήσεις της είναι καρίες και ευθύμιολες!

Πώς αντιδράστε όταν το πρώτο βιβλίο σας βρέθηκε στις προθήκες του βιβλιοπωλείου;

Το πρώτο μου βιβλίο ΔΕΝ βρέθηκε στις προθήκες, δεν το είδα πουθενά, δεν υπήρχε καν στα περισσότερα βιβλιοπωλεία, χάθηκε κάπου στον δρόμο.... Το δεύτερο, ήταν το Βαλς με

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

δώδεκα θεούς από τις εκδόσεις Ψυχογιός και όταν το πρωτοείδα, κοκκίνισα και έφυγα σαν να με κυνηγούσαν. Θυμάμαι πάντως ότι είχα βουρκώσει.

Αλήθεια τι άποψη έχετε για τους νέους Συγγραφείς; Πιστεύετε πως υπάρχουν αξιόλογοι νέοι Συγγραφείς που μπορούν να καθηλώσουν με την φαντασία και την πλέννα τους;

Αυτό είναι το μόνο σίγουρο και για όποιας φορές ίσως ακούγομε λιγό εριπτική από δηλώνων ότι δεν διαβάζω ξένους συγγραφείς ποτέ! Έχουμε τόσες θαυμάσεις πένες με φαντασία, εραπετική χρήση της γλώσσας μας που θεωρώ ότι δεν φτώνουν μέρες για να τους γνωρίσουμε! Αναφέρω ενδεικτικά τον Νίκο Διακογιάννη που δούλια διδάσκαστα τα βιβλία του, Τέρα Άμου, Καθέρευτα στο χώμα και ειδικά το τελευταίο του Ο Ήπων των γαλαμάτων, καταβάσιμον τι θέλω να πω! Το δυναμικό μας είναι θαυμάσιο, φτάνει το αναγνωστικό κοινό, να θέλησει ποτέ να γνωρίσει!

Είστε μια αναγνωρισμένη και πολυτάλαντη Συγγραφέας. Πόσο κοντά μπορείτε να είστε σε κάποιον νέο Συγγραφέα που πιθανόν θα ζητήσει την γνώμη σας:

Καθημερινά δέχομαι πολλά mail από νέους ανθρώπους τους θέλουν να γράψουν και μου ζητούν πληρωφορίες ενώ κάποιοι μου στέλνουν και τα χειρόγραφά τους και πάντα προσπαθώ *απαντώ* σα και μου είναι δύσκολο να διαβάσω συνεχώς άλλων κείμενα, δεν έχω τόσο χρόνο. Κατανούντας όμως την λαχτάρα του δημιουργού, κάνω ότι μπωρώ. Γεγονός είναι ότι γράφουμε περισσότερο απ' όσα διαβάζουμε και οι περισσότεροι έχουν την εντυπωτικότητα ότι μια προσωπική τους ιστορία αφορά πολύ κούμπο, αλλάδεν είναι έτσι. Η συγγραφή δεν είναι απλή υπόθεση, για πολλούς αποδεικνύεται πολύ δύσκολο να βάλουν στην σειρά τις ίδιες τους ή να τις δώσουν με τρόπο ελιξιστικό στον αναγνώστα.

Οι αναγνώστες σας ως γνωστό σας αγαπούν πολύ και σας ακολουθούν. Αυτό φαίνεται από τις τακτηλητικές παρουσιάσεις που κάνετε και από τον αριθμό των ανθρώπων που έρχονται. Εσείς τι ακριβώς εισπράττετε από αυτούς;

Αυτό κι αν δεν πειργράφεται, όσο κι αν προσπαθήσουμε! Φεύγουντας από κάθε παρουσία, νιώθω εξουσιεωμένη, αλλά απίστευτα γεμάτη από τους ήχους, τα βλέμματα, την αγάπη που έχει πρόσωπο, το πρόσωπο κάθε αναγνώστη που με κοιτάζει στα μάτια, που θέλει μια φωτογραφία μαζί μου, που μέσα στα λόγα λεπτά την ώρα που του υπογράφω μου ανοίγει την ψυχή του. Ειδικά στην Κύπρο, κάθε χρόνο που έρχομαι, μένω αναυδή από την ανοιχτή αγκαλιά που με περιέμει· νιώθω σαν να βρίσκομαι στο σπίτι μου, τέτοιο κοινό, δεν υπάρχει πουθενά! Μου φέρουν γλυκά, φαγητά, δωράκια, ζώνα ενόρεια καθαρά!

Όλη αυτή η ομολογούμενη διασημότητα
άλλαξε καθόλου τον χαρακτήρα της
Λένας Μαντά:

Όσο κι αν ακουστεί παράδοξο αυτό που θα πω, ήμουν πολύ... αύριστο κεφάλι για ν' αλλάξω! Ζέωρας ακριβώς που οφείλω την όποια επιτυχία μου και αυτό είναι το αναγνωστικό κοινό. Χωρίς αυτό δεν θα ήμουν εγώ. Με δεδομένη συντηρητική

επίγνωση λοιπόν, δεν θα μπορούσα να... καβάλησα κανένα καλάμι. Εξάλλου η επιτυχία ήρθε όταν τηλοπίσαζα τα σαράντα, τα ποδιά μου πατώντας πολύ γερά στην γη για ν' απογειώνουν και επιτέλον έχω μια οικογένεια που λειπουργεί ως άνηκοι!

Υπάρχει κάτι που πιθανόν θα αλλάζατε στην πορεία της ζωής σας;

Το μοναδικό για το οποίο μετανιώνω είναι που δεν έκανα κι άλλα παιδιά, αλλά δεν το επέτρεπαν τα οικονομικά μας τότε. Τώρα ελπίζω σε... εγγόνια! Κατά τα άλλα, όπι κι αν άλλαζα, δεν θα ήμουν εγώ από τέλος!

Ένα γεγονός, μια χαρούμενη αιλλά και λυπηρή κατάσταση, δεδομένου πάντα πως οι Συγγραφείς και το λέων μετά λόγου γνώσης, είναι πολύ ιδιαίτερα άτομα, ελαφρώς απόμακρα, χαμένοι στις σκέψεις τους πόσο μπορεί να σας επηρέασε ώστε να λειτουργήσετε διαφορετικά;

Αυτό είναι πρόβλημα ομολογούμενως. Μιλώ φυσικά πάντα και μόνο για τον εαυτό μου, δεν γνωκεύει. Είναι δύσκολο να συνδυάψω την ροπή μου προς την αιωτή και την μοναξιά με τις ανάγκες της οικογένειας. Κλείνουμε πολύ εύκολα στον εαυτό μου, ώρια διαφορετική οπτική των πραγμάτων και των καταστάσεων και το ακόμα πιο δύσκολο είναι ότι δεν είμαι κοινωνική, ούτε υποτασσόμαστε σε κοινωνικά αποδεκτούς κανόνες. Γι αυτό και λέω ότι μετά από κάθε παρουσίαση είμαι εύθουνασθανός, ώχα υπέρβει τα όρια μου. Ο μόνος μου που αντιλαμβάνεται πλήρως, είναι ο άντρας μου, έχει κατανόηση για τις ιδιαιτερότητέμου, με νιώθει σταν έρχομαι αντιεπώπωτη με πολύ κόσμο και αποδημογύρνομαι, ζέρει επί τα μάτια μου ότι μετά από μια παρουσίαση η ήνα έντονο γενογόνος μου πλέφει ακόμα και το χάρο. Σας θα πω ενδεικτικά, ότι πρότερα στην Κύπρο, σε μεγάλο βιβλιοπωλείο, σε κυκνερτώθηκαν πάνω από 500 ατόμα. Υπεγράφα επι μιμισμά ωρα συνεχώς και μετά έγινε η παρουσίαση. Αμέσως μετά έβαλα τα κλαμάτα από την ένταση, μ' έπιασε το στόματή μου και ήμουν άρωπος ότι το βράδυ. Κανείς φυσικά δεν κατάλαβε τίποτα, μόνο ο άντρας μου. Έχω αποδεχτεί την ιδιαιτερότητά μου και διπλά μου ήταν μόνοι δύσατοι, μητρούρων τα δεχτηριών.

Για το τέλος κυρία Μαντά θα ήθελα να ρωτήσω

την γνώμη σας για την πορεία του Βιβλίου στην Ελλάδα. Γράφονται συνέχεις από έξους Συγγραφές διάφορα έργα που αναφέρονται στην δική μας Ιστορία και μερικά γίνονται σήμιτρα στην Ελληνική πλεόρεσσα. Πιστεύετε ότι πιο υστερεί στη δική μας αγορά βιβλίου ώστε να προτιμούνται αυτά τα έργα παρά των Ελλήνων Συγγραφέων, που στο κάτω κάτω γνωρίζουν πολύ καλύτερα τα του οίκου μας;

Η δική μας βιβλιοπαραγωγή είναι εξαιρετική και θα έδινε τροφή για πολλά και πολύ ενδιαφέροντα στηριζα, αλλά κανένας δεν τολμά και υπάρχουν πάντα οι... παρέες που εμεύμενοι σε κλίκες και εμπόδιζον τέτοιες προσπάθειες. Στο παρελθόν επένδυναν σε βιβλία ελλήνων συγγραφέων με επιτυχία, τύρα προτυπούν να πρημιόσουν τούρκικα στηριζα τα οποία έχουν θεαματικότητες που με κάνουν ξέαλη. Είδαμε στο παρελθόν την Λιωνάδρα, ΤΟ Χριστός ξανασταύρωνται, πρόσφατα το Δέκα του Καραϊστάν, τα Ματιώμενα χώματα της Σωτηρίου, Το Η αγάπη αργός μα νέρα της Ζωγράφου και ενώ έχαν τόπο επιτυχία, βριακόμαστε να βλέπουμε τα τούρκικα σκουπίδια Οσο για το ίδιο το βιβλίο στην Ελλάδα, ο Έλληνας συγγραφέας αρχίζει και κερδίζει έδαφος, οι εκδότες εμπιστεύθηκαν πολλά νέα ταλέντα και τα ανέδειξαν και το κοινό άρχισε να πρέπεια προς αυτούς. Επιποδόφορο, αλλά όχι αρκετό. Και όσο ο έλληνας τηλεθεατής δεν κλείνει την τηλεόραση για να τημώρησε αυτούς που τον υποτιμούν, δεν βλέπω να γίνεται και τίποτα καλό.

Κυρία Μαντά Θέλω να σας ευχαριστήσω από βάθος καρδιάς για τον χρόνο που μου διδάσκετε, σας έχωμε τον νέο χρόνο να είστε το ίδιο δημιουργική, γενέτα εμπνευσεις, ώστε όλοι εμεις εσεις που σας γνωρίσαμε και αγαπήσαμε τα βιβλία σας, να μπορούμε για πολλά πολλά χρόνια να κρατάμε ενα δικό σας βιβλίο στα χέρια μας.

Σας ευχαριστώ πολύ!

